

Til PMR
Fra Studieseksjonen og eksamenseksjonen

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 2. mai 2019
Notatdato: 26. april
Arkivsaksnummer:
Saksbehandler: Julie Orning og Randi Saunes

Oppfølging av undervisnings- og eksamensbudsjettet

Bakgrunn

Fakultetsstyret behandlet i møte 14.12.2018 langtidsbudsjett for fakultetet. Det fremgår av saken og av tidligere saker om budsjett at den økonomiske situasjonen for UiO og for fakultetet er anstrengt. UiO har i fakultetenes rammer lagt inn en forventet reduksjon i 2019 i tillegg til at rammekutt til avbyråkratisering (ABE) er videreført. For ABE-kutt følger egne tiltak rettet mot innsparing bl.a i administrative stillinger. For studieområdet innebærer dette at det skal kuttes med 1 årsverk i eksamenseksjonen og tilsvarende 1 årsverk i studieseksjonen fra 2021.

Fakultetsstyret vedtok langtidsbudsjettet som omfatter kutt/innsparinger på flere områder. Langtidsbudsjettet skal være i balanse ved utgangen av 2023 (gjelder perioden 2019-2023, vedtatt desember 2018.)

Innenfor studieområdet ble det i desembermøtet i Fakultetsstyret vedtatt et kutt på til sammen 6 mill. for perioden 2019-2023. Dvs. i gjennomsnitt 1,2 mill kr pr år. Dette kommer altså i tillegg til tidligere vedtak som allerede er iverksatt.

I styresakene i oktober og desember 2018 er det gitt føringer for hvordan dette kan oppnås, se side 4:

«Oktober:

Studiestruktur og timelønn

- Færre parallelle kurs. Utvidelse av tiltaket som allerede er vedtatt for 2018
- Generell reduksjon av omfang av undervisning, for eksempel gjennom kortere kursrekker
- Emnesperre på MA rettsvitenskap og endring av permisjonsreglement, vedtatt 2018
- Bestått-ikke bestått på enkelte emner. Emner med bestått-ikke bestått kan ha en sensor.
- Flere universitetslektorer. 3 universitetslektorer er tilsatt, og 2-3 er under tilsetting høsten 2018.

Ytterligere tilsetninger vurderes i forbindelse med stillingsplanen

[...]

På bakgrunn av vedtakene fattet i løpet av 2017 og 2018 har vi innenfor studieområdet (undervisning og eksamen) hittil foretatt kutt/innsparinger som oppfyller de fleste av punktene ovenfor (inkluderer budsjettet for 2019). Gitt at innsparingene får den forventede effekten, gjenstår det kutt for ca. 1,5 mill. årlig Inkludert det siste vedtaket fra desember 2018.

Studiedekanen og seksjonssjef for studieseksjonen har tatt opp behov for ytterligere innsparinger etter behandling av undervisnings og eksamensbudsjettet for 2019 i de semestervise møtene med 1. til 4. studieår. Som følge av diskusjoner i disse møtene tas dette nå opp som sak med studieårsansvarlige for å se på hva som allerede er gjort (vedlegg 1) og se på hva som kan gjøres fremover. Deretter vil det bli lagt frem en diskusjonssak til PMR-møtet 2. mai.

Budsjett for undervisning og sensur ble også diskutert i møte med de studieårsansvarlige for 1. til 4. studieår (4. studieårsansvarlig var ikke til stede) 21. mars. Vi gjennomgikk budsjettene for de fire studieårene, herunder de innsparingene som er iverksatt og de tiltakene som er vedtatt og hadde en diskusjon rundt hvordan vi kan foreta de riktige tiltakene, og hvilke tiltak som gir økonomisk effekt, men med minst mulig negative konsekvenser.

Det som ble tatt opp av de studieårsansvarlige lærerne i møtet 21. mars 2019 som var nødvendig for å behandle saken videre i PMR var bl.a. følgende:

- Det er nødvendig å få en oversikt over hva som er spart inn/kuttet fra et definert nullpunkt
- Hvor mye er det forventet spart pr studieår?
- Det er behov for en oversikt over hva den enkelte undervisningsform koster.
- Det er ønskelig å få visualisert hvordan ulike tiltak gir ulik effekt f.eks. om man har kortere kursrekker, færre kursrekker, hva koster en forelesning i motsetning til kursundervisning, endring fra 6 til 4 timers eksamen osv.

Innsparing/kutt i undervisningsbudsjettet og eksamensbudsjettet for 2019:

Undervisningsbudsjettet:

- det er innført felles gjennomgang av kursoppgaver. – effekt ca 250 000 kr
- fratrekk av kostnader for ekstra kursgrupper – effekt ca 150 000 kr
- eksamensrettet kurs bortfaller – effekt ca kr 175 000 kr
- reduksjon i timelønn pga færre valgemner – effekt ca 500 000 kr.

Samlet effekt ca **kr 1.025 000 kr**

Eksamensbudsjettet:

Det er vedtatt endringer for JUS2211 som medfører reduserte kostnader: Semesteroppgaven som tidligere omfattet muntlig eksamen, er nå endret til semesteroppgave med Bestått/ikke bestått, uten muntlig eksamen og kun med én sensor. Denne endringen medfører en kostnadsreduksjon på **ca 550 000 kr** med virkning fra og med 2019, og er en endring som videreføres.

Samlet for undervisningsbudsjettet og eksamensbudsjettet utgjør dette ca. 1,6 mill for 2019. Tiltakene er varige og videreføres.

Endringer fra 2020 med budsjettmessige konsekvenser

Endringer i JUS1111:

Endringer i sensurkostnader:

- Under forutsetning av endringer i JUS1111: Under forutsetning av at eksamen endres fra 6 til 4 timer, Bestått/ikke bestått og følgelig 1 sensor, innebærer dette reduserte kostnader. Dersom det innføres obligatoriske aktiviteter vil dette medføre at privatister ikke kan ta eksamen i dette emnet, og på sikt vil de sannsynligvis da også bortfalle på JUS1211.
- Sensurkostnader pr kandidat dagens ordning: $kr\ 461 \times 2\ sensorer = 922.- \times 420\ kandidater: ca\ kr\ 310\ 000.-$
Sensurkostnad pr kandidat, 4 timer B/IB: $kr\ 325 \times 1\ sensor = 325\ kr \times 420\ kandidater = ca\ kr\ 110\ 000.-$
- Privatistinntekter bortfaller: Sensurkostnadene for privatistene tilsvarer privatistinntektene fakultetet får, det anses å gå i «null».
- Obligatoriske aktiviteter gir økte kostnader med mindre de erstatter annen undervisningsaktivitet.

Hvilke endringer utgjør dette for undervisningen?

- Planen er å erstatte de to obligatoriske innleveringene på JUS 1111 med eksisterende kursoppgaver. Kostnader vil da påløpe ift økt administrasjon mht. på å kontrollere de obligatoriske elementene, og følge opp de studentene som ikke leverer / består. Imidlertid medfører endringen redusert administrasjon knyttet til sensur, slik at det samlet sett ikke fører til økte kostnader.
- Er det grunn til å se nærmere på omfanget av undervisning på JUS1111 i sammenheng med innføringen av endringer?

Andre endringer som planlegges på studieårene?

Eventuelle endringer for JUS2111:

Dersom prosedyrekonkurransen blir et obligatorisk element og en del av vurderingen til JUS2111, vil dette kunne medføre at vi reduserer skoleeksamen fra 6 til 4 timer. Det vil i så fall medføre reduserte kostnader i sensuren.

Kort oppsummert

Det er vedtatt at det skal spares 6 mill på studieområdet i løpet av perioden 2019-2023, jf styrevedtaket i desember 2018. Tiltakene som er vedtatt for 2019 gir en forventet innsparing på ca 1,6mill av de 6 mill. Tiltakene er varige.

I tillegg til tiltakene som går på endringer i undervisnings-opplegget påvirkes undervisnings- og eksamensbudsjettet av andre faktorer. En vesentlig faktor er grad av utnyttelse av faste tilsatte i undervisningen. Dette gjelder både universitetslektorer og førstestillinger.

Fakultetet har over mange år økt bemanningen i disse stillingsgruppene, og det har gitt og skal fortsatt gi effekt på undervisnings- og eksamensbudsjettet.

Hvorvidt man klarer å utnytte denne ressursen påvirker behovet for å iverksette andre tiltak. Redusert utnyttelse betyr behov for større/flere innsparingstiltak, mens en økt utnyttelse gir redusert behov for innsparingstiltak og rom for å bruke mer ressurser på undervisning og eksamen.

Til diskusjon

- Hvordan ønsker PMR å prioritere ressursene. Hvor er det mest hensiktsmessig å spare inn? Hva betyr et kutt i praksis for de ulike studieårene?
- Bør hvert av studieårene ha samme ramme i utgangspunktet, og få ekstra ressurser dersom det er undervisningsformer og/ eller vurderingsformer som prioriteres inn som er kostnadsdrivende?
- Undervisningsbelastningen per studieår bør vurderes, er det grunn til å justere ned antall timer kurs på de fagene der det er satt av lange kursrekker
- Hvordan kan vi benytte andre undervisningsformer som er mindre kostnadskrevenende, som økt bruk av studentassistenter i undervisning, og evt. benytte undervisningsopptak som erstatning av deler av forelesningsrekker (som foreslått i møtet) og eventuelle andre tiltak?
- De senere år er det ansatt flere interne lærere, og med den siste runden med ansettelse av universitetslektorer, har vi nå 5 lektorer med 75% undervisningsplikt. Dette fører til at det behovet for eksterne lærere i undervisningen reduseres, og vil få noe innvirkning også i sensuren. Hvordan bruke disse ressursene på en best mulig måte?
- Tidligere har vi hatt flere interne lærere på de første studieårene. Er det enkelte studieår der det er spesielt viktig å beholde noen eksterne lærere, av hensyn til kontakt med arbeidslivet? Dette forutsetter at vi ikke har interne som dekker dette fagområdet.
- Det er tidligere vurdert en norm for antall timer per fag, men konkludert med at det er forskjeller i kompleksiteten i fagene, slik at det ikke har vært innført en fast norm for timer per studiepoeng.
- Når det innføres planlegging for to semestre av gangen, med orientering om et tredje semester frem i tid er det nødvendig å ha mer kontroll over hvordan vi benytter de interne lærerressursene. Vi ber om innspill fra PMR til hvordan dette kan følges opp. En måte kan være å be om en oversikt over hvor de fast ansatte ønsker å benytte undervisningsplikten sin for to semestre av gangen frem i tid.
- Bør vi også ha tilsvarende planlegging av sensur for de interne lærerne?

I PMR 2.5 vil Trond Skjeie (økonomi) presentere et verktøy i excel som de studieårsansvarlige kan bruke for å legge inn og se hva ulike endringer i timer på kurs/forelesning/eksamen gir av kostnader.

Videre fremdrift

På bakgrunn av diskusjon i dette møtet legges saken frem som vedtakssak i PMR-møtet i juni.

Vedlegg:

1. Innsparinger i budsjettet fra 2018-2019
2. Eksamensbudsjett 2019 (sist oppdatert 20.03.2019)
3. Budsjett for undervisning og eksamen 2019:

https://www.uio.no/for-ansatte/enhetssider/jus/ledelses-og-utvalgsmoter/pmr/moter/2018/pmr6/vedlegg/sak4_1.pdf

4. Undervisningsmengde på 1.-4. studieår 2014-2016-2018
5. Oversikt over andel interne og eksterne lærere i undervisning på 1.-4. studieår H2018 og V2019
6. Budsjett og årsplan til styret 14.12.18

<https://www.jus.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2018/181214/sakskart.html>